

پایداری

پایان

چهارشنبه ۲۸ مرداد ۱۴۰۵
۶ ربيع الاول ۱۴۴۸ • ۱۹ آگوست ۲۰۲۶
سال سی و دوم
شماره ۹۱۰۱ • ۲ صفحه
Wednesday • 19 August 2026
IranDaily Newspaper
ISSN1027-1449
Keytitle: IRAN Tehran
irannewspaper.ir

دانشگاه
در خط مقدم
بازآفرینی کشور

وزیر علوم تحقیقات
و فناوری در گفت‌وگو
با «ایران» مطرح کرد

خط قرمز ما
تعمیلی
صنایع است

روایت معاون وزیر
صمت از نبرد صنعت
یا ناترازی انرژی
و برنامه بازسازی
واحدهای آسیب‌دیده

ویژه
هفته‌دولت

ایران

گزارشی درباره اقدامات
دولت، حمایت از
آسیب‌دیدگان و چالش‌های
پیش‌روی بازسازی اجتماعی
ایران پس از جنگ ۴۰ روزه

ترمیم جامعه پس از پایان آتش

بازسازی، تدوین بسته جامع جبران خسارت و اختصاص منابع مالی، تلاش کرده روند بازسازی را سامان دهد، چون خسارت‌های وارد شده فقط به ساختمان‌های مسکونی محدود نمی‌شود و بخش‌هایی از زیرساخت‌های شهری، واحدهای تولیدی، بیمارستان‌ها، سالن‌های ورزشی، خودروها و تأسیسات مختلف را نیز دربرگرفته است.

بازسازی بعد از جنگ، ساختن دوباره سقف و دیوارهای آوار شده نیست؛ ساختن دوباره زندگی مردمی است که فقط در چند ثانیه زندگی‌شان ویران شد. پایان جنگ شروع بازسازی است؛ آغاز بازسازی برای مردمی که خانه، محل کار، خودرو و بخشی از زندگی روزمره خود را از دست داده‌اند. برای همین است که دولت با تشکیل ستاد ملی

به اهمیت امنیت برخی مراکز و مکان‌ها در زمان جنگ اشاره ویژه شده است و بیمارستان‌ها یکی از همین مکان‌های امن به شمار می‌روند که نباید مورد حمله و آسیب قرار گیرند. به گفته رئیس کل سازمان نظام پزشکی، با اشاره به نقش مؤثر و حیاتی کادر بهداشت و درمان در شرایط خاص و حمله به مراکز درمانی، در این ایام بیش از ۳۰۰ مرکز درمانی، پایگاه اورژانس و بیمارستان هدف تهاجم قرار گرفته و بیش از ۱۲ بیمارستان به‌طور کامل تخریب و از مدار خدمت خارج شده است. همچنین بیش از ۲۵ نفر از اعضای کادر بهداشت و درمان شامل پزشک، داروساز، پرستار و تکنیسین اورژانس در حین ارائه خدمت به شهادت رسیدند. در همین ارتباط تهاجمانه همکاری برای هم‌افزایی دیپلماسی و سلامت و بازسازی زیرساخت‌های آسیب‌دیده در جریان جنگ تحمیلی آمریکایی-صهیونیستی با حضور سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه و محمدرضا ظفرقندی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در ستاد وزارت بهداشت به اضا رسید. این همکاری با هدف استفاده از ظرفیت‌های دیپلماسی و سلامت برای حمایت از بازسازی زیرساخت‌های آسیب‌دیده و تقویت مشارکت‌های داخلی و بین‌المللی شکل گرفته است. بر اساس این تهاجمانه، بازسازی بیمارستان اندیمشک به عنوان یکی از زیرساخت‌های آسیب‌دیده، در گام اول همکاری مشترک میان وزارت امور خارجه و وزارت بهداشت انجام خواهد شد. این دو وزارتخانه همچنین بر نقش مؤثر مردم و ایرانیان خارج از کشور در پوشش‌های مردمی و بین‌المللی برای دشمن آمریکایی-صهیونیستی با چشم‌پست روی تمامی معاهدات بین‌المللی و نقض حقوق بشر برخی از مراکز درمانی و بیمارستان‌های کشورمان را مورد حمله و هجوم سلاح‌های خود قرار دادند و همین موضوع باعث شد تعدادی از مراکز درمانی کشور از مسیر خدمت‌رسانی خارج و غیرفعال شوند. در تمامی معاهدات و قوانین بین‌المللی،

درصد مواجهه شده‌اند که نیازمند بازسازی کامل و اساسی هستند. با این اوصاف سازمان نوسازی مدارس با شناسایی دقیق تمام موارد، بازسازی و آماده‌سازی این فضاها را در اولویت برنامه‌های خود قرار داده است تا شرایط برای آغاز سال تحصیلی آماده شود. فرهادی در گفت‌وگو با «ایران» اعلام کرده است: «نهایت بازسازی مدارس شکل گرفته و این روند با مشارکت گسترده مردم، نهادها و مجموعه‌های مردم‌نهاد در حال پیگیری است.» البته دولت در این مسیر تنها نیست و طبق گفته سخنگوی آموزش و پرورش، آستان قدس رضوی، تولیدت حرم امام حسین (ع) و دفتر مرجع عالی‌قدر حضرت آیت‌الله سیستانی هم در بازسازی مدارس مشارکت دارند و از این مسیر حمایت می‌کنند. البته خیرین هم نقش بسزایی در تأمین منابع مالی ایفا می‌کنند. دولت هم برای تسریع در روند بازسازی، اعتبار ویژه‌ای اختصاص داده و عملیات بازسازی مدارس با سرعت در حال انجام است.

به گفته فرهادی، میزان آسیب‌دیدگی در مدارس متفاوت است، به همین دلیل برای هر مدرسه، متناسب با شرایط آن، برنامه جداگانه‌ای در نظر گرفته شده؛ به‌گونه‌ای که برخی مدارس نیازمند بازسازی اساسی هستند و در مواردی که مدرسه به‌طور کامل آسیب‌دیده، احداث و طراحی مدرسه‌ای جدید در دستور کار قرار گرفته است.

تفاهمنامه‌ای برای بازسازی بیمارستان‌ها

متأسفانه در جریان جنگ رمضان، دشمن آمریکایی-صهیونیستی با چشم‌پست روی تمامی معاهدات بین‌المللی و نقض حقوق بشر برخی از مراکز درمانی و بیمارستان‌های کشورمان را مورد حمله و هجوم سلاح‌های خود قرار دادند و همین موضوع باعث شد تعدادی از مراکز درمانی کشور از مسیر خدمت‌رسانی خارج و غیرفعال شوند. در تمامی معاهدات و قوانین بین‌المللی،

یک هزار و ۷۰۰ مدرسه در جنگ آسیب دیده که از این تعداد، یک‌هزار و ۲۰۰ مدرسه متحمل آسیب‌های جدی شده و حدود ۲۰ خسارتی بین ۸۰ تا ۱۰۰ درصد مواجه شده‌اند

بازسازی ستون‌های زندگی شهری از مدارس تا مراکز درمانی طبق اعلام علی‌فرهادی، سخنگوی وزارت آموزش و پرورش، حدود یک‌هزار و ۷۰۰ مدرسه در جنگ آسیب‌دیده که از این تعداد، یک‌هزار و ۲۰۰ مدرسه متحمل آسیب‌های جدی شده و حدود ۲۰ مدرسه با خسارتی بین ۸۰ تا ۱۰۰ درصد

فهرست منابع حمایتی قرار گرفته است. جبران خسارت وارده به اثاثیه منزل در شهرها و روستاها بجز شهر تهران برعهده بنیاد مسکن است. خسارت‌ها تا سقف ۲ میلیارد تومان (یک میلیارد تومان از محل کمک‌های بلاعوض و یک میلیارد تومان از وام قرض‌الحسنه) جبران می‌شود.

همچنین در بخش تسهیلات، ۱۵ همت تسهیلات خرید لوازم خانگی با نرخ سود ترجیحی ۵ ساله از محل تسهیلات تکلیفی بانک‌ها اختصاص یافته است. همچنین ۳ همت تأمین کالا از سوی سازمان اموال تملیکی مازاد براراقام مصوب در قانون بودجه ۱۴۰۵ و نیز منابع حاصل از کمک‌های مردمی در

برش

بازسازی اجتماعی و توجه به پیامدهای روانی جنگ

بازسازی اجتماعی یعنی بازگرداندن امنیت، امید، اعتماد، خانواده، اشتغال، آموزش و احساس تعلق به زندگی مردم. یکی از جدی‌ترین ابعاد بازسازی اجتماعی، سلامت روان است. بازگشت خانواده‌ها به زندگی عادی، حمایت روانشناختی از آسیب‌دیدگان، حمایت از کودکان و کاهش اضطراب و ناامنی اجتماعی بخشی از برنامه پساجنگ دولت چهارم به حساب می‌آید. یکی از اقدامات مهم دولت و وزارت بهداشت اجرای طرح ملی سنجش سلامت روان بود.

طبق آمار دانشگاه‌های علوم پزشکی، از ابتدای جنگ رمضان تا اواسط تیرماه، حدود یک میلیون و ۷۰۰ هزار نفر در سطح کشور تحت غربالگری اختلالات مرتبط با سلامت روان، بویژه «اختلال استرس پس از سانحه» (PTSD) قرار گرفته‌اند. این جمعیت شامل افراد ساکن در مناطق آسیب‌دیده، خانواده‌های شهدا و آسیب‌دیدگان، افرادی که خود یا اعضای خانواده‌شان به دلیل مجروحیت در طول جنگ در بیمارستان بستری بودند، افرادی که منازلشان آسیب دیده بود یا کسانی که به دلایل مشکلات مرتبط با استرس و مسائل روانشناختی ناشی از سانحه به مراکز جامع سلامت در سراسر کشور مراجعه کردند، می‌شود. طبق گفته محمدرضا شالبافان، مدیرکل دفتر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد وزارت بهداشت، از ابتدای بحران جنگ، اقدامات حمایتی مطابق با اسناد بالادستی و در قالب مسئولیت‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در خصوص حمایت‌های روانی-اجتماعی در بحران‌ها و بلایا، توسط دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور آغاز شده است. در این مدت، در کنار اطلاع‌رسانی عمومی و افزایش آگاهی مردم، آموزش نیروهای تخصصی از جمله روانشناسان «مراکز جامع سلامت» و «مراکز سلامت روانی اجتماعی (سراج)» و همچنین اقدامات غربالگری و مداخلات مرتبط در جمعیت عمومی، بویژه در مناطق آسیب‌دیده مورد توجه جدی قرار گرفته است.

بازگشت مردم به زندگی عادی نیازمند مجموعه‌ای از اقدامات همزمان است؛ از تأمین مسکن و لوازم ضروری گرفته تا احیای خسارت‌ها، تسهیلات خرید لوازم خانگی، خودرو، مراکز تجاری، صنعت و کشاورزی در دستور کار قرار گرفته‌اند.

توسط شهرداری‌های شهرهای مربوطه در سقف خسارات وارده به آن شهر، اشاره کرد. همچنین در این مصوبات، تأمین منابع مالی به میزان ۵ همت از محل مولدسازی اراضی بنیاد مسکن و وزارت راه و شهرسازی، ۳ همت از منابع نهادهای انقلابی شامل بنیاد مستضعفان و ستاد اجرایی فرمان امام(ره)، ۹ همت از منابع صندوق بیمه خسارات بدنی و حساب ویژه اتکایی تحریم‌ها پیش‌بینی شده است. با این اوصاف در میان همه خسارت‌ها، مسکن مردم جایگاه ویژه‌ای دارد. طبق گفته مسئولان، اولویت اول در بازسازی مسکن مردم تعیین شده و پس از آن لوازم خانگی، خودرو، مراکز تجاری، صنعت و کشاورزی در دستور کار قرار گرفته‌اند.

یکی دیگر از ابعاد بازسازی، جبران خسارت وسایل و دارایی‌های روزمره مردم است. خودرو برای بسیاری از خانواده‌ها تنها یک وسیله شخصی نیست و گاهی ابزار اصلی کسب درآمد آنها محسوب می‌شود. بنابراین جبران خسارت خودروهای آسیب‌دیده می‌تواند مستقیماً بر توان اقتصادی خانوارها تأثیر بگذارد. در بسته جامع بازسازی دولت، خسارت خودرو و اثاثیه منزل نیز در کنار خسارت ساختمان‌ها مورد توجه قرار گرفته است. طبق اعلام بیمه مرکزی، تا تاریخ ۲۷ تیر ۱۴۰۵، تعداد ۳۶ هزار و ۷۸ فقره خسارت از سوی مراجع ذی‌ربط در ۲۹ استان کشور برای ارزیابی به شعب بیمه ایران معرفی شده که از این تعداد ۳۲ هزار و ۳۶۸ فقره خسارت مورد ارزیابی قرار گرفته است. با پرداخت‌های انجام شده در مرحله بیست‌ویکم، تعداد خسارات پرداخت شده به ۲۶ هزار و ۹۱۶ فقره افزایش یافته و مجموع خسارت پرداختی به خودروهای آسیب‌دیده ۲۴۶۷۴ میلیارد ریال رسیده است. همچنین در بخش مربوط به خودروهای آسیب‌دیده جنگ ۱۲ روزه نیز تاکنون خسارت ۴۴۸۶ دستگاه خودرو به ارزش ۲۲۴ میلیارد ریال پرداخت شده است.

گزارش

گروه اجتماعی

بازسازی فقط ساخت چند ساختمان نیست

طبق اعلام وزیر مسکن و راه و شهرسازی، بیش از ۴۰۰ شهر و روستا در ۲۵ استان درگیر تبعات جنگ تحمیلی شدند و بیش از ۱۰۰ هزار واحد مسکونی و تجاری در درجات مختلف آسیب دیدند؛ از تخریب کامل تا آسیب‌های جزئی. اما بازسازی فقط نو کردن خانه‌های ویران نیست و مردم باید به زندگی عادی برگردند. همین بازگشت مردم به زندگی عادی نیازمند مجموعه‌ای از اقدامات همزمان است؛ از تأمین مسکن و لوازم ضروری زندگی گرفته تا احیای کسب‌وکارها، بازگرداندن زیرساخت‌ها، جبران خسارت خودروها و حمایت از صنایع و واحدهای تولیدی. به همین دلیل دولت، بازسازی را در چند بخش دنبال کرده است. در بسته جامع ستاد ملی بازسازی، برای خسارت‌های بخش‌های مسکونی، تجاری، اداری، خودرو و اثاثیه منزل منابع مالی پیش‌بینی شده است.

طبق اعلام رسمی، پنج همت از منابع عمومی دولت برای جبران بخشی از این خسارت‌ها اختصاص یافته است. همچنین علاوه بر ۵ همت از منابع عمومی، منابع متعددی تا پایان سال مالی ۱۴۰۵ پس از تأیید مراجع قانونی ذی‌ربط برای تأمین هزینه‌های بازسازی در نظر گرفته شده است. از جمله این منابع می‌توان به اختصاص ۱۵ همت از محل مسئولیت‌های اجتماعی شرکت‌های دولتی (شامل ۵ همت از شرکت ملی نفت و ۱۰ همت از سایر شرکت‌های دولتی)، بازتوزیع بخشی از مالیات بر ارزش افزوده شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و همچنین فروش ۵ همت تراکم تشویقی ویژه بازسازی در کلان‌شهرها (بجز تهران) و سایر شهرهای درگیر